

SUDIONICI REALIZACIJE PROJEKTA AUTOCESTE A3 BREGANA - ZAGREB - LIPOVAC

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
MINISTARSTVO MORA, TURIZMA, PROMETA I RAZVITKA

INVESTITOR:

HRVATSKE AUTOCESTE d.o.o.
HRVATSKA UPRAVA ZA CESTE
JAVNO PODUZEĆE HRVATSKE CESTE
RSIZ ZA CESTE

STUDIJE, PROJEKTI, REVIZIJA:

INSTITUT GRAĐEVINARSTVA HRVATSKE d.d.
INŽENJERSKI PROJEKTNI ZAVOD d.d.
INDUSTRIJSKI PROJEKTNI ZAVOD

ARHEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA:

MINISTARSTVO KULTURE
ZAVIČAJNI MUZEJ STJEPANA GRUBERA, ŽUPANJA
GRADSKI MUZEJ VINKOVCI
MUZEJ BRODSKOG POSAVLJA, SLAVONSKI BROD
MUZEJ SLAVONIJE, OSIJEK

IZVOĐAČI RADOVA:

VIADUKT d.d.	TELEFON-GRADNJA d.o.o.
KONSTRUKTOR INŽENJERING d.d.	CESTAR d.o.o. SLAVONSKI BROD
OSIJEK KOTEKS d.d.	CESTA d.d. POŽEGA
HIDROELEKTRA d.d.	TEHNIKA d.d.
CESTA VARAŽDIN d.d.	PISMORAD d.d.
ZELENA MAGISTRALA d.o.o.	CESTORAD d.d. VINKOVCI
INDUSTROGRADNJA d.d.	GRO "TEMPO"
BECHTEL INTERNATIONAL INC.	GRO "GRADNJA"
KAMEN INGRAD d.d.	GRO "VLADIMIR GORTAN"
DALEKOVOD d.d.	NIKOLA TESLA
GP DUBROVNIK	PODUZEĆE ZA CESTE d.o.o. SLAVONSKI BROD
GRAVIA d.o.o. OSIJEK	

NADZOR I KONTROLA:

INSTITUT GRAĐEVINARSTVA HRVATSKE d.d.
RSIZ ZA CESTE

NAPOMENA:

Osim gore navedenih sudionika u izradi studija, projekata, izgradnje, nadzora i kontrole sudjelovale su i desetine drugih tvrtki i podizvođača navedenih tvrtki.

Hrvatske autoceste d.o.o.

Društvo za upravljanje, građenje i održavanje autocesta
Širolina 4, 10000 Zagreb, Hrvatska
tel: +385 1 46 94 444, faks: +385 1 46 94 505
www.hac.hr

NADZORNI ODBOR HRVATSKIH AUTOCESTA:

Zdravko Livaković, predsjednik Nadzornog odbora
Boris Ordulj, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora
Nikola Blagaić, član Nadzornog odbora
Franjo Lucić, član Nadzornog odbora
Mijat Stanić, član Nadzornog odbora

UPRAVA HRVATSKIH AUTOCESTA:

Mario Crnjak, predsjednik Uprave
Milivoj Mikulić, član Uprave
dr. sc. Josip Sapunar, član Uprave

307 km

AUTOCESTA A3
BREGANA - ZAGREB - LIPOVAC

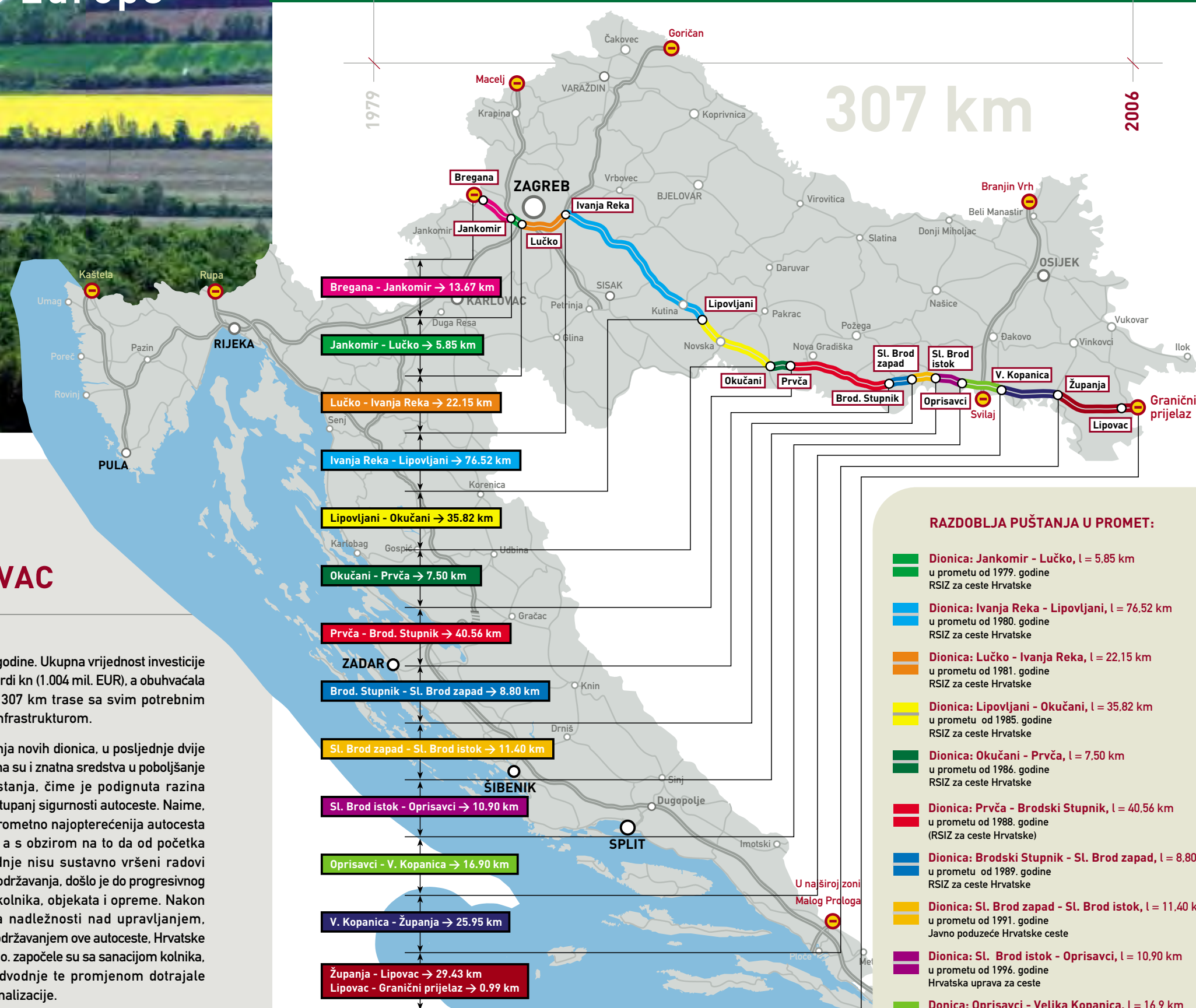

Poveznica zapadne i jugoistične Europe

307 km

KARTA PO RAZDOBLJIMA PUŠTANJA U PROMET:

AUTOCESTA BREGANA - ZAGREB - LIPOVAC

Autocesta Bregana - Zagreb - Lipovac, duljine 307 km, dio je X. Paneuropskog prometnog koridora (Austrija - Slovenija - Hrvatska - Srbija - Makedonija - Grčka, odnosno Bugarska i Turska), kojom se ostvaruje najkraća i najpogodnija veza zapadne i jugoistočne Europe s Bliskim istokom tj. Azijom. U europskoj mreži cesta nosi oznaku E-70.

Unutar Hrvatske, trasa ove autoceste pruža se smjerom zapad - istok i pripada posavskom cestovnom pravcu (Bregana - Zagreb - Lipovac), a u mreži autocesta Republike Hrvatske nosi oznaku A3.

Do 1990. godine ova cestovna veza bila je glavni tranzitni pravac između zapadne Europe i Bliskog istoka. Zbog agresije na Hrvatsku ovaj cestovni pravac privremeno je izgubio svoj značaj. Kada je suverenitet Hrvatske obranjen, mogli su započeti radovi na obnovi i razvoju i sada se, izgradnjom posljednje dionice ove autoceste, očekuje da ovaj cestovni pravac ponovno dobije značaj koji je imao ranije, a s vremenom još i veći.

Izgradnja Autoceste Bregana - Zagreb - Lipovac započela je 1977. godine i trajala je, s prekidima,

sve do 2006. godine. Ukupna vrijednost investicije iznosi 7 milijardi kn (1.004 mil. EUR), a obuhvaćala je izgradnju 307 km trase sa svim potrebnim objektima i infrastrukturom.

Pored građenja novih dionica, u posljednje dvije godine uložena su i znatna sredstva u poboljšanje postojećeg stanja, čime je podignuta razina uslužnosti i stupanj sigurnosti autoceste. Naime, kako je A3 prometno najopterećenija autocesta u Hrvatskoj, a s obzirom na to da od početka same izgradnje nisu sustavno vršeni radovi izvanrednog održavanja, došlo je do progresivnog propadanja kolnika, objekata i opreme. Nakon preuzimanja nadležnosti nad upravljanjem, građenjem i održavanjem ove autoceste, Hrvatske autoceste d.o.o. započele su sa sanacijom kolnika, objekata i odvodnje te promjenom dotrajale opreme i signalizacije.

U nadolazećem razdoblju Hrvatske autoceste planiraju nastaviti s ulaganjima na autocesti A3, kako bi se korisnicima pružila što bolja usluga.

VREME PLOV

RAZDOBLJA PUŠTANJA U PROMET:

- Dionica: Jankomir - Lučko, l = 5,85 km**
u promet od 1979. godine
RSIZ za ceste Hrvatske
- Dionica: Ivanja Reka - Lipovljani, l = 76,52 km**
u promet od 1980. godine
RSIZ za ceste Hrvatske
- Dionica: Lučko - Ivanja Reka, l = 22,15 km**
u promet od 1981. godine
RSIZ za ceste Hrvatske
- Dionica: Lipovljani - Okučani, l = 35,82 km**
u promet od 1985. godine
RSIZ za ceste Hrvatske
- Dionica: Okučani - Prvča, l = 7,50 km**
u promet od 1986. godine
RSIZ za ceste Hrvatske
- Dionica: Prvča - Brodski Stupnik, l = 40,56 km**
u promet od 1988. godine
(RSIZ za ceste Hrvatske)
- Dionica: Brodski Stupnik - Sl. Brod zapad, l = 8,80 km**
u promet od 1989. godine
RSIZ za ceste Hrvatske
- Dionica: Sl. Brod zapad - Sl. Brod istok, l = 11,40 km**
u promet od 1991. godine
Javno poduzeće Hrvatske ceste
- Dionica: Sl. Brod istok - Oprisavci, l = 10,90 km**
u promet od 1996. godine
Hrvatska uprava za ceste
- Dionica: Oprisavci - Velika Kopanica, l = 16,9 km**
u promet od 1999. godine
Hrvatska uprava za ceste
- Dionica: Bregana - Jankomir, l = 13,67 km**
u promet od 2000. godine
Hrvatska uprava za ceste
- Dionica: Velika Kopanica - Županja, l = 25,95 km**
u promet od 2003. godine
Hrvatske autoceste d.o.o.
- Dionica: Županja - Lipovac, l = 29,43 km**
Lipovac - Granični prijelaz, l = 0,99 km
u promet od 2006. godine
Hrvatske autoceste d.o.o.

Izgradnja prve autoceste

Valjanje asfaltnog zastora

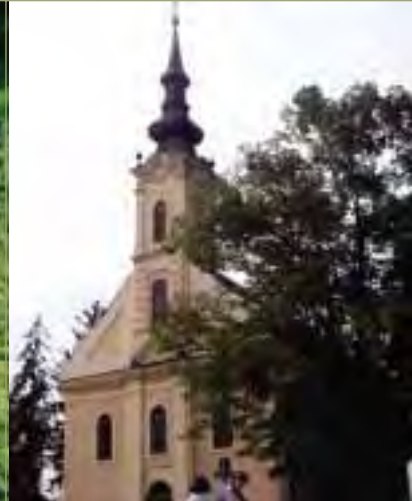

Asfaltna baza

ČVOROVI (smjerovi i silasci) i NAPLATNE POSTAJE

**HRVATSKE
AUTOCESTE**

307 km

A3

POVEZNICA ZAPADNE I JUGOISTOČNE EUROPE

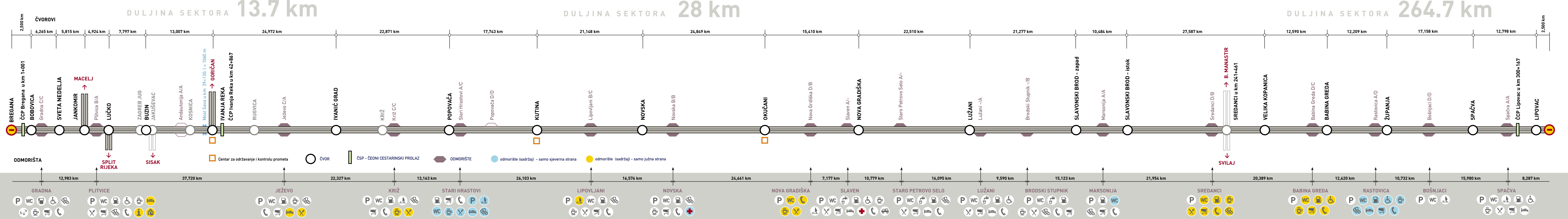
**HRVATSKE
AUTOCESTE**

Bregana

Zagreb

Lipovac

Bregana → Jankomir → Ivanja Reka → Lipovac

Autocesta A3 BREGANA - ZAGREB - LIPOVAC

Autocesta je podijeljena na tri sektora:

Sektor Bregana - Jankomir

Duljina sektora Bregana - Jankomir iznosi 13,67 km.

Na sektoru su izgrađena 2 čvora: Bobovica i Sveta Nedelja. 18 objekata: 4 mosta, 1 vijadukt, 2 nadvožnjaka, 1 podvožnjak, 2 prolaza, 7 prijelaza, izgrađeno je i odmoršte Gradna te Čeonj cestarski prolaz (ČCP) Bregana.

Sektor Jankomir - Ivanja Reka

Duljina sektora Jankomir - Ivanja Reka iznosi 27,99 km. Sektor je podijeljen na 3 dionice:

Jankomir - Lučko, l = 5,85 km
Lučko - Buzin, l = 7,8 km
Buzin - Ivanja Reka, l = 14,65 km

Na sektoru su izgrađena 3 čvora: Jankomir, Lučko i Ivanja Reka. 7 objekata: 1 most, 1 vijadukt, 5 nadvožnjaka te odmoršte Plitvice.

Sektor Ivanja Reka - Lipovac

Duljina sektora Ivanja Reka - Lipovac iznosi 264,7 km. Sektor je podijeljen na 16 dionica:

Ivanja Reka - Ježevo, l = 15,95 km
Ježevo - Novoselec, l = 14,05 km
Novoselec - Popovača, l = 16,00 km
Popovača - Ilova, l = 22,02 km
Ilova - Lipovljani, l = 6,50 km
Lipovljani - Novska, l = 9,40 km
Novska - Rajič, l = 13,42 km
Rajič - Okučani, l = 13,00 km
Okučani - Prvča, l = 7,50 km

Prvča - Lužani, l = 28,76 km
Lužani - Brodski Stupnik, l = 11,80 km
Brodski Stupnik - Slavonki Brod (zapad), l = 8,80 km
Slavonki Brod (zapad) - Sl. Brod (istok), l = 11,40 km
Sl. Brod (istok) - Oprisavci, l = 10,90 km
Oprisavci - Velika Kapanica, l = 16,90 km
Velika Kapanica - Županja, l = 25,95 km
Županja - Lipovac, l = 29,43 km
Lipovac - Granični prijelaz, l = 0,989 km

BOBOVICA: Samobor, Bregana, Park prirode Žumberak

JANKOMIR: Maribor, Krapina, Zagreb-zapad, Zaprešić

IVANJA REKA: Budimpešta, Varaždin, Ivanji Grad

IVANIĆ GRAD: Bjelovar, Čazma, Ivanji Grad

NOVA GRADIŠKA: Lipik, Novska, Spomen područje Jasenovac

LUŽANI: Požeža, Pleternica, Lužani

SL. BROD ZAPAD: Sarajevo, Slavonki Brod

SAMOBOR je srednjovjekovni gradić s očuvanom starom gradskom jezgrom barokne arhitekture. Dugu turističku tradiciju možemo povezati s poznatim kremenštinama i tradicionalnim fašnikom koji gotovo da prerastaju u simbol grada. Ne mogu se zaobići brojni gastro-restorani na obroncima Samoborskog gorja koja obiluju bogatom domaćom kuhinjom.

SV. NEDELJA: Samobor, Sveta Nedelja

IVANJA REKA: Park prirode Lonjsko polje je najveće zaštićeno močvarno područje ne samo u Hrvatskoj već i u cijelom Dunavskom porječju. Uvršten je u tzv. Ramsarski popis močvara koje su od međunarodnog značaja, osobito kao prebivalište ptica močvarica. Ističe se velikim bogatstvom bilnog i životinjskog svijeta, a zanimljiva je i arhitektura posavskih drvenih kuća. Močvarne livade, šume jasena, vrbe i topole omijeno su stanište pataka, a u poplavnim hrastovim šumama, livadama i pašnjacima susreću se rjetke europske životinje (orao štekavac i orao zmijar, siva i bijela čaplja, crna roda i dr.).

NOVA GRADIŠKA: Požeža, Nova Gradiška, Park prirode Papuk

LUŽANI: Požeža, Pleternica, Lužani

SL. BROD ZAPAD: Sarajevo, Slavonki Brod

NOVA GRADIŠKA: Požeža, Nova Gradiška, Park prirode Papuk

LUŽANI: Požeža, Pleternica, Lužani

SL. BROD ZAPAD: Sarajevo, Slavonki Brod

SL. BROD ISTOK: Našice, Slavonki Brod-istok

SLAVONSKI BROD: Našice, Slavonki Brod-istok

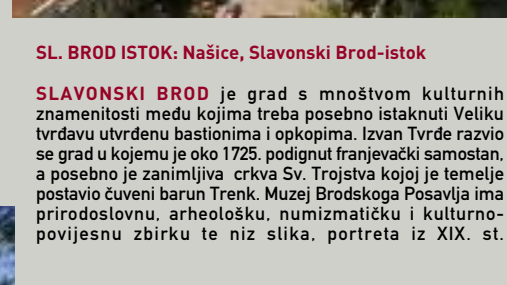
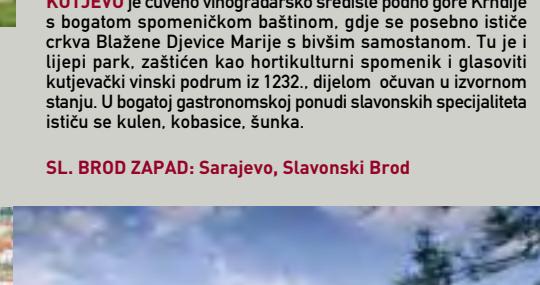
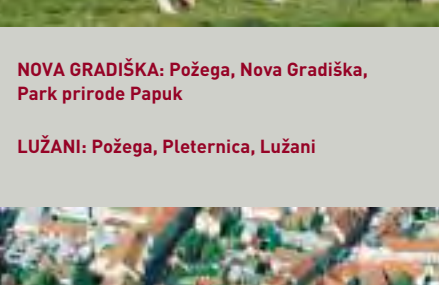
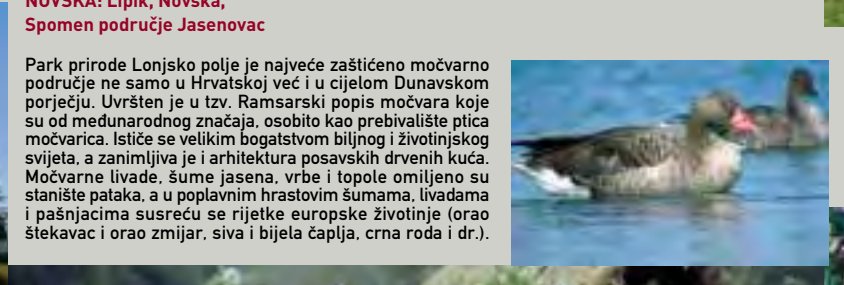
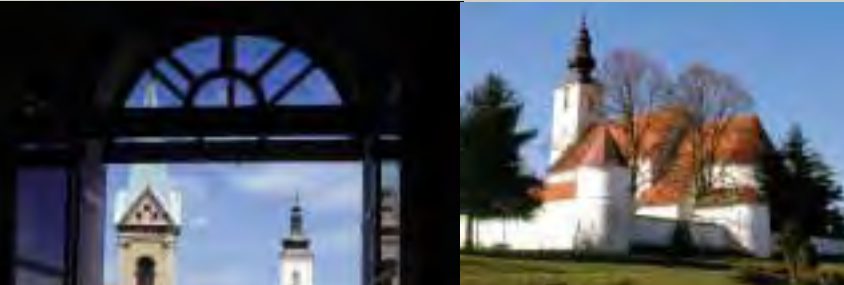
VELIKA KOPANICA: Sarajevo, Osijek

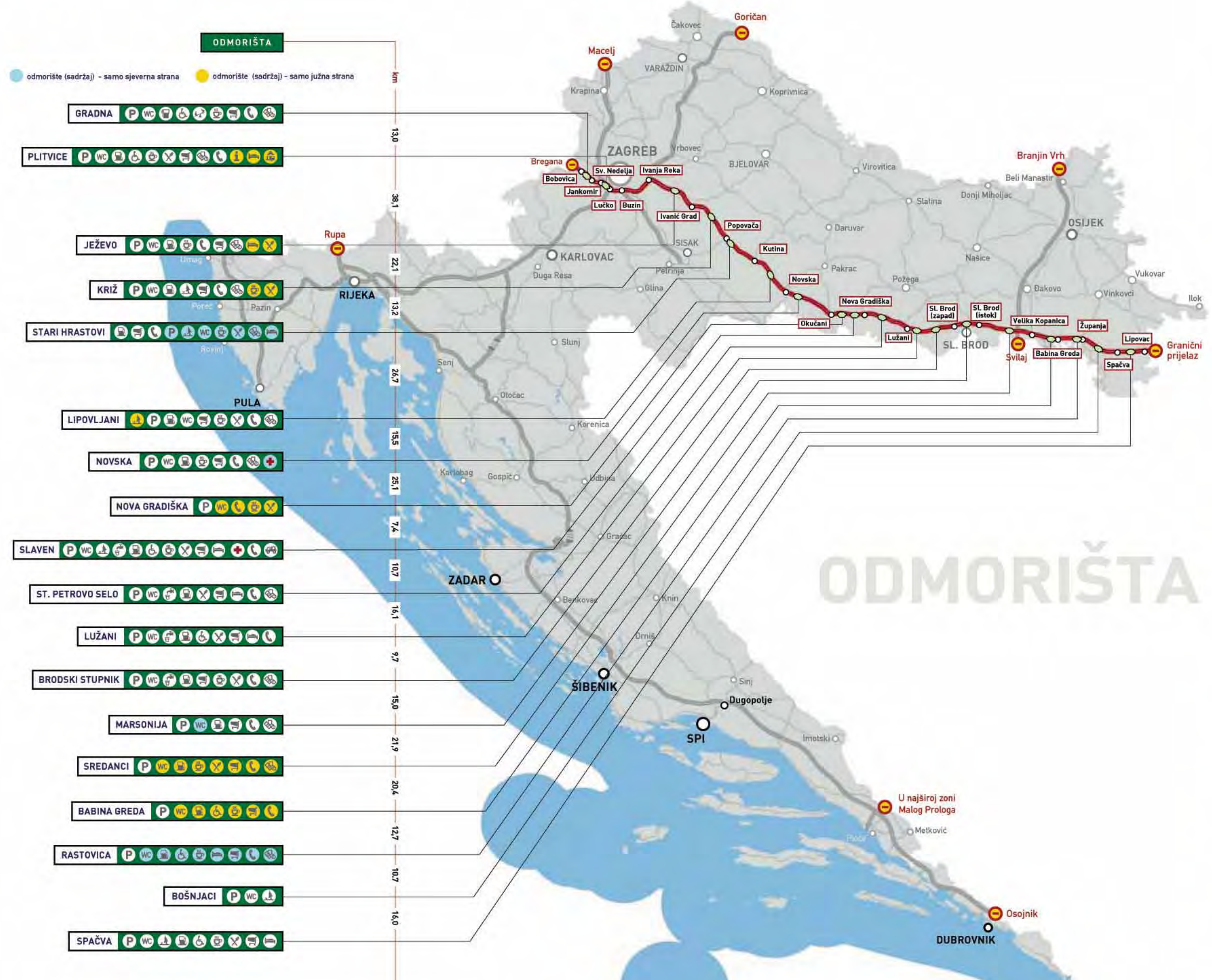
ŽUPANJA: Vukovar, Vinkovci, Orašje, Županja

VINKOVCI: Našice, Slavonki Brod-istok

SPAČVA: Brčko, Spačva

LIPOVAC: Vukovar, Ilok, Lipovac

→ ODMORIŠTA

POSEBNOSTI NA AUTOCESTI A3

ARHEOLOGIJA

A3 je projektirana i građena kao moderna autocesta sa svim tehničkim elementima, opremom i sadržajima prema europskim normama. Ima elemente za računsku brzinu od 120 km/h, dva kolnika po 3,75 m, zaustavni trak širine 2,5 m te rubne trakove po 0,5 m i 0,2 m, a razdjelni pojas između dva kolnika iznosi 4 m.

Nalazište Popernjak

Nalazište Popernjak

Hrvatska, kao zemlja bogate kulture i povijesti, obiluje arheološkim nalazištima koja svjedoče o čovjekovoj prisutnosti u prostoru i vremenu, a imaju umjetničku, povijesnu i antropološku vrijednost. S obzirom na to da Autocesta Bregana - Zagreb - Lipovac prolazi izuzetno bogatim arheološkim područjem, u postupku ishođenja lokacijske dozvole za trasu autoceste bilo je potrebno utvrditi posebne uvjete zaštite nepokretnog kulturnog dobra. Radovi na izgradnji autoceste omogućili su iskopavanje velikih površina i provođenje arheoloških iskapanja koja su dovela do novih spoznaja te spasila od uništenja vrijednu arheološku baštinu. Na ovoj autocesti otkriveno je izuzetno mnogo nalazišta, od kojih ćemo spomenuti dva, za nas najzanimljivija.

Prvo je nalazište Donja Vrba koje se nalazi na području oko Slavonskog Broda. Riječ je o eneolitskom prapovijesnom naselju, koje pripada badenskoj kulturi oko 3000 godina prije Krista. Otkriven je niz zemunica, spremišta za hranu te jame s pećima za taljenje bakrene rude i lijevanje bakrenih predmeta, koje su dokaz prvih početaka obrade bakra na ovim prostorima. Zbog toga se ubraja u najznačajnija nalazišta ne samo u Hrvatskoj, nego i u široj regiji. Drugo, vrlo vrijedno nalazište je Popernjak, koje se nalazi u blizini naselja Bošnjaci. Nalazište je dalo nedvojbene materijalne dokaze o postojanju naselja s ostacima groblja iz kasnog brončanog doba, okvirno iz vremena 1300-1200 godina prije Krista.

Nalazište Donja Vrba

Nalazište Popernjak

Hrvatske autoceste d.o.o. osiguravaju stalan arheološki nadzor nad izvođenjem zemljanih radova na izgradnji autoceste. Osim zaštite arheoloških lokaliteta, Društvo u svim segmentima svoje djelatnosti veliku pozornost pridaje zaštiti okoliša uopće, nastojeći pri rješavanju problema aktivirati raspoložive hrvatske znanstvene potencijale.

Radi sigurnosti korisnika autoceste i otklanjanja ugroženosti životinja, autocesta je ograđena žičanom mrežnom ogradom, a na svim prometnim čvorovima i odmorištima postavljena je javna rasvjeta. U blizini naselja, ondje gdje buka s autoceste prelazi dopuštenu razinu, izgrađeni su posebni zaštitni zidovi protiv buke.

Sustavom unutarnje odvodnje kontrolirano je riješena odvodnja autoceste, a na dijelovima prometnice koji prolaze uz vodozaštitna područja i vodocrpilišta izvedene su stroge mjere zaštite podzemnih voda i izgrađeni su posebni sigurnosni sustavi odvodnje. Na autocesti je uspostavljen automatski sustav nadzora i upravljanja prometom. Duž čitave autoceste korisnicima je na raspolaganju telefonski sustav (TPS - telefonski pozivni stupići) putem kojeg se u slučaju kvara ili nezgode obavještava i poziva pomoć operatera COKP-e. Centri za održavanje i kontrolu prometa razmješteni su prema potrebi za sve uvjete održavanja autoceste.

Na optimalnim razmacima izgrađena su odmorišta, koja korisnicima autoceste omogućavaju zadovoljavanje njihovih potreba za opskrbom gorivom, odmorom tijekom putovanja, jelom i pićem. S obzirom na zatvoreni sustav prometa, gušće prometne tokove, veće brzine i veće udaljenosti koje se prevladavaju, odmor tijekom putovanja postaje iznimno bitan s motrišta sigurnosti prometovanja.

Na A3 u primjeni je zatvoreni sustav naplate. Cestarina se može platiti: gotovinom u nacionalnoj i stranoj valuti, kreditnim karticama i raznim sredstvima pretplate. Modernizacijom sustava za naplatu realizirana je uporaba bezgotovinskih sredstava za plaćanje cestarine, čime se izbjegava operacija povrata novca na koju otpada značajan dio vremena svake transakcije. Uvođenjem beskontaktno smart kartice i elektronske naplate cestarine (ENC - kroz koju vozila opremljena transponderom prolaze usporavanjem vožnje, bez zaustavljanja) postignuti su svi preduvjeti za izbjegavanje gužvi na naplatnim postajama i ostvaren cilj - povećan protok vozila kroz naplatne postaje. Sustav za naplatu cestarina potpuno je integriran u jednu cjelinu, a obuhvaća financijsku kontrolu, brojanje prometa i video nadzor, pa se u bilo kojem trenutku može nadgledati rad i funkcioniranje kompletnog sustava i to na bilo kojem naplatnom mjestu iz glavnog centra, lociranog u sjedištu poduzeća.

A3 je odraz znanja, vještine i želje hrvatskih graditelja da završe ovaj cestovni pravac - poveznicu zapadne i jugoistočne Europe. Izgradnjom ove moderne prometnice dovršen je cijeli X. prometni koridor na području Republike Hrvatske. Hrvatske autoceste d.o.o. ostvarile su još jedan veliki projekt, zajedničko postignuće mnogobrojnih ljudi različitih struka.

IMPRESSUM

Nakladnik: Hrvatske autoceste d.o.o. // **Za nakladnika:** Mario Crnjak, Milivoj Mikulić, Josip Sapunar // **Glavni urednik:** Mario Crnjak // **Uredništvo:** Mario Crnjak, Milivoj Mikulić, Josip Sapunar, Goran Puž, Vesna Čleković, Darija Petrović, Andrea Haleuš, Vinko Pašalić // **Autori:** Mario Crnjak, Milivoj Mikulić, Josip Sapunar, Goran Puž, Darija Petrović // **Dokumentacija o autocesti A3:** Andrea Haleuš // **Fotografije autoceste:** Božidar Prezelj - HAND dizajn studio // **Grafičko oblikovanje i priprema za tisak:** HAND dizajn studio // **Tisak:** KERSCHOFFSET // **Naklada:** 1000 primjeraka

Hrvatske autoceste d.o.o. zahvaljuju se HRVATSKOJ TURISTIČKOJ ZAJEDNICI, TURISTIČKIM ZAJEDNICAMA GRADOVA, PARKOVIMA PRIRODE te VINARIJI ZDJELAREVIĆ, koji su izvor fotografija tiskanih u svrhu promocije Hrvatske u ovoj brošuri. Autori fotografija su slijedeći: Nino Marcutti (Zagreb), Boris Krstinić (Lonjsko polje), Milan Babić (Slavonski Brod, Đakovo), Dušan Mirković (Požega), Boris Bajran (Vukovar), Željko Krčadinac (Kutina), Dragutin Olvitz (Požega, Kutjevo), Ninoslav Ninković (Vinkovci), Damir Fabijanić i Studio Rašić (Zagreb).